

CULTURA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, preoți, studenți și săteni 200 Lei
Pentru instituțiile sătești 300
Pentru instituții particulare și de stat 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foi.

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘTE ȘI VEI PUTEA.”
C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA No. 16.

BUGUREȘTI 11 NOEMBRIE 1928

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA No. 16

ANUL VIII, Nr. 252.
Apare în fiecare Duminică

11 NOEMVRIE:

ZIUA PĂCII ȘI
A VICTORIEI

Se împlinesc tocmai 10 ani dela 11 Noembrie 1918, când măcelul marelui război a luat sfârșit. Cine a trăit acea zi, nu va putea s'o uite niciodată. Pretutinde războiul răniase năprasnic, ucizând milioane de vieți, lăsând în urmă zeci de milioane de orfani și văduve, nimicind averi străne de veacuri și sguduind temelile multor împărății. Părea că Dumnezeu și-ar fi fost luat mâna protectoare depe omenire și ar fi lăsat o în prada urgiei și prăpădului diavollesc.

Dar în acea zi de toamnă ce foasă, la 11 Noembrie 1918, s'a semnat încetarea războiului și în același clipă, tunurile și armele ucigătoare au auzit. Ce bucurie a văzut pământul în acea zi, la învingători și chiar la învinși, dela fărâmurile Rîului la cele ale Indului și dela fărâle soarelui — apune până la cele ale soarelui — răsare!

De atunci, ziua aceasta a rămas ca o sărbătoare a păcii și a victoriei. În această zi, la noi ca și în toate țările lumii care au săngerat, clopotele bisericilor sună pentru rugăciune, mormintele eroilor se înbracă cu ultimile flori de toamnă, iar toată suflarea, dela mic la mare, își pleacă capul în tăcere, în timp ce mișcarea vieții și mașinelor se oprește o minută în tăcere, spre a grăi o clipă cu gândul celor dispărați.

Puține neamuri însă sunt în lume, cari să fi suferit mai mult în așteptarea acelei zile de biruință, cum a suferit neamul românesc. Am fost o nație care ne-am jertfit veacuri în șir pentru idealul păcii și a biruinței naționale. Întreaga noastră istorie a fost o luptă de apărare împotriva crimei războiului și nimicirii străine. De când ne-am plămădit pe aceste ținuturi sânuite de culmile Carpaților și alinate de mormurul Dunării, Tisei și Nistrului, n'a fost zi în istorie în care să nu fi săngerat, așteptând acea zi mare și dumnezeiască, ziua de pace și de biruință.

Ce să mai vorbim de paharul suferinței, sorbit până la fund cu tăria de martiriu, în timpul anilor din războiul trecut! Dar tocmai fiindcă n'am cruțat nimic în jertfă, ne-a fost dat de Acel ce ține în mână destinul oamenilor și al națiilor, ca să trăim ziua de triumf din 11 Noembrie 1918. Ne-am unit frățește și de atunci e prima oară în istorie când neamul nostru se bucură de pace și victorie în hotarele lui firești.

Dar în triumf ca-și odinoară în suferință, nu dorim cu mai puțină ardore binecuvântarea păcii. Deacea ne bucurăm când alte neamuri străine și puternice s'au legat cu semnătura stăpânilor la Locarno și la Paris, ca să socotească războiul ca o crimă împotriva omenirii și a legii dumnezeiești. De-ar fi suferit ele toate neamurile câte am suferit noi, am fi siguri că acest legământ ar fi etern!

Până atunci, ziua de 11 Noembrie rămâne pentru noi sărbătoarea păcii și simbolul biruinței. Ea ne îndeamnă în fiecare an la muncă, unire și omenie frățească, spre a urma gândul din urmă al celor ce s'au jertfit pe câmpul de luptă. Încezători în țaria viitorului, după un trecut de jertfă, neamul românesc poate grăi sus și tare în această zi: pace vouă, noroade ale pământului!

Diac. Dr. Haralambie Roventza

Copilul României

Orice copil e o ființă drăgălașă în sânul familiei din care face parte. Dincolo de pragul familiei însă, el e un străin. Chiar dacă e iubit și îmbrățișat și de alții, totuși el e numai al familiei și prețul lui e în legătură numai cu familie și pentru familie. Sunt și copii care sunt ai țării întregi, scumpii orfani de război, care, ne mai având familie, sunt azi ai țării întregi. Dar aceia sunt ai țării fiindcă, bieții de ei, nu mai au familie și trebuie obștia țării să i ia în grija sa.

Un singur copil este, care are familie și încă ce familie, dar totuși nu e numai al familiei, ci e al țării întregi. Pentru aceia nici nu-l numim numai cu numele familiei Lui. De-ar fi după aceasta, i s'ar zice MIHAI DE HOHENZOLLERN. Dar fiindcă el e al țării noastre întregi, nimeni nu-l zice așa, ci l'numește REGELE MIHAI I AL ROMÂNIEI. De aceia și ziua numelui Lui, care a căzut în ziua de Joi din săptămâna aceasta, nu a fost numai o sărbătoare de familie, ci ziua de sărbătoare a țării, fiindcă a fost ziua Copilului care este al țării întregi.

Ba încă gândul că El e copilul țării a biruit până și unele puteri ale familiei. Căci de ce oare El se numește MIHAI? Dacă era vorba de dat un nume, se găseau atâtea în trecut strălucite Sale familii. Fie în calendar, fie în bogatul catalog de nume al familiei, se găseau atâtea alte nume care puteau însoți ființa unui copil.

Numele de Mihai însă venea dela sine, după marile amintiri ale țării, dincolo de cele ale familiei. Era numele Marelui Voevod care făcuse o clipă unirea României întregi. Și dacă copilul se născuse tocmai în vremea Marelui Uniri și dacă El avea să domnească peste o Românie întregită, ce nume era mai nemerit decât acel al Voevodului de altădată? De aceia socotim că țării a trecut peste cea a familiei, așa că pe acest copil nu l' mai cugetăm acum după legăturile sale cu familia, ci după legătura ne-despărțită pe care o are cu țara întreagă. El este și rămâne al familiei Sale, fiindcă, la urma urmei, și familia e a țării, dar ființa noastră este prinsă mai întâi și mai de adreptul de gândul că avem înainte pe copilul țării.

Dacă ai spune: «Am văzut pe Mihai» sau «Am fost la cutare sărbătoare și era acolo și Mihai», cu aceasta n'ai

spus nimic. Dar dacă spui: «Am văzut pe REGELE MIHAI», atunci vorba ta are înțeles. Deci se bagă bine de seamă că pe acest copil al țării îl vedem și l'cugetăm mai mult după această stare a sa de copil al țării și nu după acea de membru al unei familii.

Iată pentru ce acum, ziua de St. Mihail este o zi de mare sărbătoare pentru țara întreagă. În adevăr, sărbătorim pe copilul marelui noastre familii care este țara întreagă. Iată pentru ce țara

întreagă s'a îmbrăcat în poadoabă și strălucire și au fluturat steaguri și s'au rostit rugăciuni în bisericile cu sărbătoare creștinească pentru copilul, care ne aduce cu El sărbătoare românească.

O! ce însemnată este ziua aceasta a Sfinților Arhangheli! Ea era însemnată și așa, ca ziua de pomenire a Marelui Voevod de acum 300 de ani. Cu atât mai însemnată este ea acum, ca ziua Regelui nostru Mihai I al României.

Dumnezeu să ni-L fie întru mulți și slăviți ani!

Arhim. SCRIBAN.

AMINTIRI

PREOTUL CONSTANTIN MORARIU

E mult de atunci. E atât de mult încât îmi spun firile argintii de la tâmple. Și câte valuri și bune și rele au trecut. E o lacrimă în ce-a fost; o lacrimă în care strălucește părea de rău că timpul ce a apus pentru noi oamenii nu mai răsare.

Casa părintească a mea era la marginea de hotar al țării. O casă albă, acunsă între plopi și cu larmecul satului. Se vedea de pe costiștea dealului, apa liniștită a Sucevii, se vedea ruinele unei cetăți, cu acoperișurile orașului străvechi, strălucind în văpaia soarelui. De multe ori am stat în liniștea câmpului și am ascultat cântarea aramei din clopotnițele sante. Arama spunea ceva de demult, ceva duios și înălțător, povestea lăra vorbe dar mișcătoare, povestea Bucovinei ce nu mai era a noastră.

Ochi mei se umezeau adesea și un dor de a trece vama Burdujenilor mă cuprindea. O treceam de multe ori printre finanții politicoși, cu chipuri înalte și negri pe cap. Iar dacă înfățișarea caselor purtau ceva deosebit de ale acelor lăsate în țara mea la doi pași, dacă auzeam altă limbă, ceva nu se schimbăse: țărâni cu plete îmbrăcați în sumane sau cojoace, grând moldoveneste. Din ochii lor pornea aceeași bunătațe și vioiciune ce o vedeam și la acei din satul meu.

Cu bucovinenii bătoaream cale lungă pe jos și pe șosele și ne înrățam repede. Așa am cunoscut colțul de mează noapte al Moldovei răpide; și ani de-a rândul am colindat și am poposit în case ospitaliere de intelectuali, preoți, învățători, și țărâni. În împrejurările acestea am legat prietenii trainice. Am pus multe la cale, cu iubitul și avântatul profesor George Toian, care așa de timpuriu s'a dus în lumea vegniciei, cu Ștefanell, cu eroul Gramadă, plecați și ei în țintirime și alții.

Și dintre toți acei pe care i-am cunoscut și nu'i voi uita până ce nu voi pune mâinele reci pe piept, este și preotul Constantin Morariu. Preotul învățat, care a vrut să rămăie la altarul bisericuții din sat, ridicată de Ștefan cel Mare în Pătrâșu pe Suceava. Omul acesta bun, blând, os din os de mitropolit, cât a trăit a fost

o energie puternică a românismului din țara vovezilor moldoveni. Izvor nesecat de știința religioasă; scriitor mai cuseamă bisericească; acest modest preot era chezașia tuturor mișcărilor mari naționale. Sărac pentru că a vroit, dar mare la suflet, toată viața până la desrobirea neamului a trăit în satul pe care l' iubea ca lumina ochilor, între cărți, cu o nădejde în viitor, nădejde ce s'a și împlinit. El credea între pereții modești ai casei parohiale, și era gata întotdeauna la orice jertfă. Domol la vorbă, înalt, figură blândă de sănt, prea sincer în sfaturi a iubit pământul lui Ștefan cel Mare, cum nu cred altul să-l fi iubit. Masa părintelui Morariu era întinsă pentru orice drumet. Așa l'am cunoscut și așa îl știu cu toții cari l'au întâlnit în cale. Imi era dragă casa lui și biserică cu streșina veche, și de multe ori am venit în satul lui și am stat împreună de vorbă.

Nu voi uita nici odată nici întâlnirea aceea dela Stupca. Se prăznuia la o cruce de piatră uitată, un sfert de veac de la moartea lui Ciprian Porumbescu. Era așteptat și d. N. Iorga; dar din împrejurări diferite d-sa n'a venit. Eram numai eu din regat. Pe părintele Morariu l'am auzit vorbind la mormântul scumpului lui prieten de la «Arborea». O grăire evanghelică pentru neamul românesc. Păstrez și astăzi cu sfințenie broșura plină cu a mintiri a părintelui Morariu, după compozitorul muzical Porumbescu. Ce bine ar fi ca această broșură să se tipărească din nou de către cineva. Și atunci o zi întreagă am stat la o laltă cu părintele Morariu.

După unire am stat doi—trei ani în Bucovina. Pământul acesta imi era tot așa de drag ca și Ardealul. L'am văzut de multe ori pe părintele Morariu—se mutase și el în Cernăuți—fericit că trăia în îndeplinirea crezului pentru care a predicat o viață întreagă.

Dar cum toate se sfârșesc, anul trecut se stinse și preotul Const. Morariu. Mai doare închiderea pleoapelor lui pe veci, mai cu seamă că Țara Românească a pierdut un mare om al ei.

Const. Cehan Racoviță

CE VOIM

Acei cari trăesc în sate, odată cu apropierea ernali așteaptă și cu mai mult nesățiu: foaea sau revista care le intră în casă.

E trăsătura de unire cu lumea din afară, e singura hrană sufletescă ce o au deoarece nu le stă la îndemână teatrul, operă, cinematograful, — într'un cuvânt viața culturală ce țâșnește din plin la orașe.

Fie cărturar sau țaran, după ce a trăit atâtea luni alături de frumusețea naturii, odată cu zilele scurte și posomorite, se retrage mai mult între patru pereți ai casei și trăește cu sine însuși, cu gândurile sale.

De aceia o carte, un ziar, o foale, adusă de curier în sat, e un prieten adevărat, o bucurie, o mângâiere.

Și nici un cărturar nu se oprește atât de mult asupra celor tipărite, să le adăncească și descoase, ca cititorul de la sate.

Iată, prin urmare, de ce trebuie să se dea o deosebită îngrijire în tipărirea unei foi pentru lumea satelor.

Învățătorul, preotul sau alt cărturar are nevoie și e să-și aștearnă gândurile, că contribuie la debateră multor probleme ce l'privesc și satul în care trăește. Nu are de cât să scrie și să trimită spre tipărire la această foae.

În sate se petrec fapte bune; e o întrecere pentru luminarea și buna stare a lor,—această oglindă trebuie să se resfrângă în tipar. Să se știe activitatea cercurilor și centrelor culturale, a serbărilor ce se dau, teatru sătesc; activitatea gospodărească, agro-nomică, cooperatistă, în sfârșit tot ce se ține de viața socială și economică a satelor.

E nevoie să se știe de către lume ce se lucrează în sate, ce întrecere e de la unul la altul, ce propagare există. Trăim în vremea când în câteva ceasuri se știe ce se petrece în cel mai îndepărtat loc de pe fața pământului și nu ne îngăduie spiritul timpului ca să nu știm faptele dintr'un sat al țării noastre.

Pentru înlăptuirea aceasta, urmăm ca în fiecare sat să avem un prieten al foael noastre, prieten care să ne ține în curent cu ce se petrece acolo.

Prin felul acesta «Cultura Poporului» își va îndeplini chemarea ei și ținta ce o urmărește de a fi cea mai folositoare foae pentru lumea satelor.

Dar și din partea cititorilor se cere o înțelegere a lucrurilor și susție foaia. Și cum? Nu e destul că trimite abonamentul, ci după ce a citit-o să o dele bibliotecii satului sau într'o sărbătoare să citească din paginile ei celor cari nu știu carte, sau să o împrumute vecinului sărac.

Fiind răspândită foaea mai mult, pătrunzând în casele miilor de cititori de la sate, se va putea îmbunătăți «Cultura Poporului», cu mater al tipărit din belșug, cu fel de fel de rubrici folositoare. A sosit vremea când fiecare trebuie să înțeleagă că satele noastre nu mai pot trăi așa cum au trăit până acum.

Suntem un stat puternic, de viitor, să ne facem fiecare datoria. Datoria cărturarilor de la sate o să creze o presă a s. telor.

Aceasta urmărește de opt ani «Cultura Poporului» și și face cu greu și încet părție, ajutați-o și înțelegeți-o.

Să nu fim în urma altor popoare,—e de demnitatea noastră națională.

C. C. R.

TALMUDUL

Talmud se numește cartea, pe care o cinșesc și o respectă Evreii și cred că într'însa sânt adunate tradițiile și învățăturile dumnezeiești, cari nu se cuprind în legea scrisă.

Respectul Evreilor față de Talmud e atât de mare, încât, nu numai că l'atribue aceiași valoare ca și Sfințelul Scripturi ale proorocilor, dar îl înalță, cași cînd nimic n'ar fi mai sus decât acesta. Din 12 ore ale zilei, Evreii zic că trei ore Dumnezeu le ocupă cu studiul legii (Sfântul Scripturi); iar celelalte le ocupă cu studiul Talmudului.

Cuvântul Talmud, însemnează învățătură, și vine dela verbul evreesc Lamad, care însemnează studiez. Așa dar Talmudul cuprinde toată învățătura și știința Evreilor, și e privit de Evreii ca o carte sfântă.

Talmudul cuprinde două părți și anume: «MIȘNA ȘI GHEMARA».

I. Mișna este partea cea mai principală și cuprinde, legea, pe care a dat-o D. zeu, pe muntele Sinai deosebit de cea scrisă, Că Dumnezeu a dat lui Moisi învățături și nescrise, aceasta se a-devereste, spun Evreii, din rămânerea lui Moisi 40 de zile în munte. În timpul acesta, Dumnezeu explică și dezvoltă lui Moisi legea. Această explicație a legii, nescrisă, s'a păstrat până în timpurile împăratului Antoniu (150 d. Hr.) când Rabinul Iuda, numit «cel sfânt», văzând că aceste tradiții încep să dispară, i-a venit în minte ca să facă să nu se mai piardă din această comoară. Așa, adună, din toate părțile însemnările și tot ceiaze găsi compus de rabinii, și, strângându-le formă Mișna, cartea care cuprinde pentru adevărații Evreii, comori neprețuite.

II. Legea lui Dumnezeu din Mișna, se pareă întunecoasă și scurtă, așa dar avea nevoie de o explicație și o dezvoltare mai lămurită, ca să fie înțeleasă de toți. De aceia rabinii și bărbații înțelepți, învățații Evreilor, începură lămurirea și plinirea (completarea) Mișnei.

Aceste lămuriri, pline de înțelepciune, le-a unit într'un tot, sub numele de Ghemara, — adică completare.

Astfel, cartea compusă din Mișna și Ghemara a luat numele de Talmud.

Dar, câte odată, Talmud se numește numai Mișna, precum altă dată se poate numi numai Ghemara, după cum se spune în Talmud: «Totdeauna omul să împartă anul în trei părți, prima parte pentru cetirea Scripturii, a doua pentru a Mișnei și a treia pentru a Talmudului».

În primul rând, Talmudul se împarte în două și anume: Talmudul din Ierusalim, care a fost scris în Palestina, pe la anul 380 d. Hr.; iar al doilea Talmudul din Babilon, a fost compus în Babilonia și terminat către sfârșitul secolului al 6-lea.

Talmudul din Ierusalim a fost tradus în franțuzește de Moise Schwab, așa că se poate consulta de noi mai ușor. Ceiaze privește Evreii, ei se folosesc de Talmudul din Babilon, pentru că aceasta a fost primit de întreg poporul lui Israel.

Talmudul în genere se împarte în șase părți sau rândului, (sedarim), și anume:

1. Despre semănături (seraim) pentru că tratează despre fructele și semănăturile pământului.
 2. Despre sărbători, (moed), pentru că, tratează despre începutul, sfârșitul și modul cum trebuie să se sărbătorească.
 3. Despre femei, (nasim), pentru că învață cum trebuie să fie lăcută o nuntă și despărțirea.
 4. Despre pedepse, (nesikim).
 5. Despre sfinți, (kodasim), adică despre jertfe și despre alte lucruri sfinte.
 6. Despre curățiri, (tahorod).
- Ceiaze privește limba, în care este scris Talmudul, Mișna se deosebește de Ghemara.
- Mișna este scrisă curat ebrește, deși stilul este întunecat și neînțeles, de aceia și ideile au nevoie de multe ori de explicări.
- Limba Ghemarei este cea Haldeică, dar are și multe cuvinte străine ca: arabe, persane, eleanice, latine, așa că, din toate acestea, se formează o limbă des-gustătoare. Deci limba Talmudului este grea de înțeles; dar Evreii l'au studiat atât de bine, încât se pot adăpa din ceiaze este acolo.

Împăratul Iustinian, a oprit cetirea acestei cărți, din cauză că în ea se găsește și lucruri, care te fac să roșești.

Apoi se mai găsește scrise în Talmud, lucruri, cari nu pot fi crezute de nimeni și anume voui da câteva din ele:

1. Niște rabinii s'au certat foarte tare, cu alt rabin numit Eliazar. Dumnezeu însă, voind să-i împace, trimise glas din Cer, spunându-le că Eliazar are dreptate. Atunci rabinii, auzind a-cesta, se supărară pe Dumnezeu și-l supuseră la pedeapsa afuriseniei. Dumnezeu văzând însă aceasta, a zis: «fiii mei mă birură».
 2. În Talmud, se mai spune că: există un râu numit Sabatic, care curge atât de repede în cele 6 zile ale săptămânii, încât aduce pietre de o mărime neajmărită, cu un zgomot înfiorător și face trecerea peste puțință; însă când sosește ziua Sâmbetei, pârăul stă nemiscat.
 3. Mai cuprinde apoi povestirea cu zburătoarea Bar-Juhni, care are să se slășie în vremea venirei Domnului Hristos. Această pasăre este foarte mare, așa că, într'o zi căzându-i un ou din cuib au trebuit 30 de chetri înalți pentru a-l putea sparge. Oul spărgându-se, a înecat 60 de sate.
- Și multe altele din aceste lucruri mai cuprinde Talmudul. Această carte ar trebui dată pe mâna bărbăților învățați, cari s'o compare cu Evanghelia și s'o curățe de aceste lucruri, cari sânt departe de a fi adevărate.

Diac. V. Fussu

Folosul proverbelor

Orice învățător al poporului, pătruns de chemarea sa, la toată ocaziunea trebuie să se folosească de proverbi, și anume numai de acelea care se potrivește cu adevărul propus. Așa au făcut învățătorii cei mai iscusiți ai popoarelor, precum: Socrate, Profeții, după dănsii Mântuitorul nostru Iisus Hristos, sfinții Apostoli și alții.

Proverbele sunt niște propozițiuni scurte, prin care adevărurile religioase se înalțășează mai a-priat simțurilor copiilor. De pildă:

- Ce ție nu-ți place, altuia nu face.
- Ziua bună se cunoaște de dimineață.
- Proverbele sunt ori biblice, ori profane. Proverbe biblice sunt de pildă:
- Dumnezeu a dat, Dumnezeu a luat...
- Unde este comoara ta, acolo este și inima ta.
- Proverbe profane sunt, de pildă:
- Ce ai deprins în tinerețe, vei alia la bătrânețe.
- Cum îi darul așa-i și mulțumita.

— Omul tăcut este la toți plăcut.

— Cine cumpără cele de prisos, vinde apoi cele de folos.

Proverbele în învățătura poporului sunt de foarte mare folos, pentru că ele lămuresc și înalțășează într'un mod simplu și concret obiectele suprasimțuale. De pildă:

- Nu cum vrea omul, ci cum vrea Domnul.
- Teme-te de Dumnezeu, fă ce este bine, și nu te teme de nimeni.
- Cine doarme ziua, flămânzește noaptea.

Ele conving foarte ușor mintea și înduplecă voia, pentru că sunt luate din viața practică.

- Ce ai semănat, aceea vei culege.
- Ziua ce-a trecut nu se mai întoarce.

Proverbele întipăresc în minte adevărurile propuse, căci sunt scurte și pentru aceia nu se uită degrabă. Și de câte ori rechemăm în minte proverbele, ne aducem aminte și de adevărul, care s'a lămurit cu ajutorul lor. De pildă:

- Mai bine sărac și curat, decât bogat și cu păcat.

Dimitriu V. Grigore

Gânduri Creștinești

VI

Frate, știind din cele spuse, că fără de Mîntuitorul nimic nu poți face, (Ioan 15,) aruncă cu totul dela tine deșertăciunea minții și a poftelor ce naște păcatul; și urmînd lui Hristos așa cum Evreii au urmat stălpului de foc în pustie ca să nu se rătăcească, leapădă cea mai dinaintea vieții și înnoindu-te cu duhul înțelepciunii și al iubirii de Dumnezeu și oameni, rămîi pentru todeauna ostaș vrednic al Domnului nostru Isus Hristos.

Ca o adevărată slugă a Domnului, fă-ți voia lui Dumnezeu din tot sufletul și orice slujbă ești chemat să o faci, fă-o ca lui Dumnezeu, iar nu ca oamenilor.

O, dacă frații noștri iari ocupă atâtea servicii s'ar gândi la aceste cuvinte ale Sf. Pavel, fii sigur, iubite frate, că lumina ar avea altă față și bunul Dumnezeu ar fi mai milostiv față de noi.

Cine mai are azi conștiința atât de curată încât să lucreze unde este pus după dreptate și sfințenia adevărului?

Nimeni. Nu mai este cine în nici unul. Toți slujesc ca satanii iar nu ca lui Dumnezeu.

Tu însă să nu faci așa. De ce să te lași și tu biruit de rău? Birue-l tu pe el și cu jertfa vieții tale fă să triumfe lumina.

Fiind al lui Hristos simți și tu acum puterea sa în tine și îndemnul spre bine.

Da, vezi că tu cauți ale lor, cauți numai ale lumii aici pe pământ, tu însă nevoește-te și cauți ale lui Hristos. Lasă-L pe El să trăiască în tine să lucreze și să te conducă.

Frate, îți propun cu toată inima și cu toată dragostea de a te ști numai al lui Hristos, uită cele de până acum și tinde cu răvnă la cele dinaintea, ce îți le descopere Mîntuitorul.

Păzește-te și rămîi întru cele ce Domnul nostru Isus Hristos te învață, fă tot ceea ce El îți poruncește și astfel te vei mîntui și pe tine și pe cei ce te vor asculta.

Pr. D. D. Achimescu

UN RĂMĂȘAG...

Într-un sat trăia odată un om foarte suduitor. Pe toată vorba înjura de cele sfinte. Celor ce-l rugau să lase hula de cele sfinte, le spunea că nu se poate desbăra de acest nărav. Într-o dimineață, un creștin din răvnă pentru îndreptarea deaproapei se apropie de suduitor, scoase din pungă un galben și arătându-i zise: frate dragă, dacă vei putea răbda să nu înjură azi toată ziua, iată aici acest galben va fi al tău. Chemară și martori și rămășagul se făcu. Suduitorul răbda. Mai târziu, prietenii lui începură al necăji doar va perde galbenul. Suduitorul se infuria, însă creștinul ce pusese rămășagul, îi arătă meru galbenul și suduitorul văzându-l cum străluce, iară se domolia. Răbdă toată ziua și seara

caștigă galbenul. Când i-l da, creștinul ce pusese acest rămășag, îi zise: vezi dragă frate, pentru un galben te-ai putut răbda să nu sudui, dar pentru bunul Dumnezeu ba, lată, ai ajuns să prețuești mai mult un galben netrebnic decât pe Dumnezeu, Făcătorul tău. Tatăl Ceresc a stat mereu în fața ta și te-a rugat să nu-l hulești prin sudalmă; pe Dumnezeu n'ai vrut să-L ascuți, însă pe acest galben l'ai putut asculta. Lasă-te, frate dragă, lasă-te de sudalmă, căci altcum acest galben va sta în ziua Judecării ca cel mai mare părăș în contra ta și a sufletului tău.

Această întâmplare și aceste vorbe l'a înfiorat atât de mult pe suduitor încât din acea clipă n'a mai suduit.

Pe plaiuri românești

de D. I. DOGARU

Ți ai dat seama, Române, de nespusele bogății ce le are țara ta? Ai stat vre-odată să deslăși slănta cartea a Patriei tale să vezi harul cu care a miluit-o Cel de sus? Ai visat în somnul tău zbuciumat că România va străluci ca un soare pe cerul lumii? Da; fără îndoială, căci soarta țării tale a fost păzită de aripi cerești și cugetul fiilor săi a fost îndreptat spre fapte bune și frumoase.

Nourii furtunoși au întunecat cerul Patriei tale, fulgerile au brăzdat fruntea ei, uraganul dezastrului s'a deslășit fără milă pe plaiurile țării. Asta ca o întărire, ca un punct de încercare a răbdării pentru oțelirea de mai târziu. Mucenicii neamului tău și-au dat viața scapându-ți frații din ghiarele de oțel ale robiei milenare. Păraiele munților s'au încruntat și-a dus ca un murmur eroic ecoul izbânzilor noastre. Plaiurile au repetat la fel povestea Fejilor frumoși ce s'au răboit cu smei și cu lighioanele cu pliscul de oțel.

Soarele a răsărit; soala Române și-ți cunoaște țara! Dumnezeu ți-a pus-o în locuri de Raiu. Munții tăi cărunți în luna lui Cupitor privesc cu semeție viitorul neamului tău. Brazil îndoiți de vânturile neliniștii șoptesc pe inserate poema izbânzilor eroice. Undefe grăbite ce sar în albiele sprințarelor părae, duc în valuri ecoul suferințelor tale. Și'n apus de soare când pacea se coboară pe plaiurile țării tale, în șoapta frunzii din pădure se'ntrîpă o baladă țesută din frământările veacurilor...

... A fost odată ca niciodată... a fost o țară încinsă la răsărit de un colan de perle, Nistrul, de o Mare cu scilpuri diamantine și de o salbă aprinsă'n apusuri de soare, Dunărea.

O grădină împodobită cu tot felul de pomi, cu câmpii ce-și leagă aurul bogat al spicului în amiezile dogoritoare de vară. Pe culmi de deal și'n văi tăcute răsar pete albe ca pete de zăpadă cu români harnici ce-și afundă în amiezile dogoritoare de vară. Pe culmi de deal și'n văi tăcute răsar pete albe ca pete de zăpadă cu români harnici ce-și afundă în amiezile dogoritoare de vară. Pe culmi de deal și'n văi tăcute răsar pete albe ca pete de zăpadă cu români harnici ce-și afundă în amiezile dogoritoare de vară.

Luna ce răsare pe plaiurile țării o mângăie cu sărutări cerești, îmbrăcând-o în pulbere de aur și scânteie, Fosnetul codrului destramă povești pe aripi de vânt, intruchipează în miez de noapte trupuri de eroi ce-au fost odată...

Din fundurile întunecate ale pământului își nasc isvoare nescacate de bogății, ce fac din acea țară o comoară neprețuită. D zeu a bine-cuvântat-o și și-a ales-o să-i fie ca un sălaş sfânt printre operele create de El. Aur și argint are încrustată în gila frământată

pe vremuri. Alături de păcură se află cărbunele dător de viață industriei. Aramă și fier are alături de gaze țâșnitoare pe tăcutele câmpii brăzdate de dungi argintii. Lanțul de munți ce poartă păduri falnice de brazi au la poalele lor apa binecuvântată, făcătoare de minuni dumnezeiești,

Străinii vin căduri și pleacă cu dor de a se reîntoarce, li farmecă poezia locului, îi încântă marea tabloului. Fiiți trei Români! Urmați pildele frumoase ale străbunilor voștri. Căutați să vă cunoașteți pe voi înșivă, căci numai astfel veți lăsa țaria dinlăuntru. Cetiți în cartea eternă a neamului vostru și împărtașiți-vă din mândria străbună! Păstrați-vă credința curată, purificând-o prin focul sacru al iubirii de lege! Nu plecați urechile voastre la

lărădelegile din afară! Cântați-vă Doina cea plină de dor, jucați-vă «brăul și hora» în zumzetul cobzei și al vioarei! Purtați-vă portul străbun și muncii-vă moșia adunată de prin mâini hrăpărețe. Prețuiți-vă comoara din sânul vostru, dar al Celui de sus. Și departe pe culmile pline de vreme, pe bucoavnele încărcate de pralul veacurilor, nepoții voștri vor cili:

... A fost odată ca niciodată... A fost o țară încinsă la răsărit de un colan de perle, Nistrul, udată de o mare cu scilpuri diamantine, și de o salbă de rubine scânteietoare în apusuri, Dunărea.

A fost o țară cu feți frumoși și Ilene Cosinzene pe plaiul ciorra se'ntrîpă în amurguri, doina și în zile de sărbători «hora» și «brăul», cu bătrâni înțelepți la fapte și cu eroi legendari...

FOLKLOR

Cântece

din colecția «Cântece populare» de I. N. Niculescu — Vătășoiu

I
Cântă cucul pe o tufișă
M-a ajuns dor de mândruță.
Mândruța cea din sat,
Am lăsat-o și-am plecat.
Am plecat la bătaie
Și-am lăsat pe a mea Marie;
Maria-i cu buze dulci,
Dela ea nu te mai duci.

II
Unde e dragoste multă
Cătu-i lumea nu se uită.
Unde-i dragoste puțină,
Dintr'un pic, ese pricină.
Dragostea-i ca nierea dulce
De ce o gusti, nu te-ai mai duce.
Miere dulce e dragostea,
Da'o gusti, ai tot gusta.

III
Foaie verde și o sipică
Nici o boala nu te strică
Ca boala de ibovnică.
De boala zaci și te scoli,
De dor te usuci și mori
Foaie verde salbă moale,
Dragostea e boala mare
Te usuci de pe picioare.

(Auzite dela I. C. Bratu din Dediulești, R. Sărat).

Cântec popular

Culegere de Mihail Graur Inv. Hlipiceni — Botoșani.

Frunzuliță lemn uscat
Când a bătut doba'n sat,
La armată de plecat,
Am svârțit coasa pe câmp
Și am plecat pe drum cântând.
Cam gândit ori azi, ori mâine,
Rândul mie tot îmi vine...
Uite sunt doi ani de zile
Și'n armată mă mai ține;
Și-am lăsat tată bătrân.
Ce nu poate così fân.
Și-am lăsat tot veri și vere
Și m'am dus tot cu plăcere.
Și am lăsat mândruța mea
Cu părinții alături,
Să ofteze după mine,
Să-mi dorească numai bine.

Dale, dale, Capitane,
Frunză trei castane

La mai cată'n protocole
Frunză trei castane.
La foaie de liberare,
Frunză trei castane,
Să mă liberez și eu
Frunză de-un dudău.
Să mă duc în satul meu
Frunză de-un dudău.
Să trăesc cu Dumnezeu
Frunză de-un dudău.
Să trăesc cu mândra mea
Frunză și-o lala.
Și cu maica — lătura
Frunză și-o lala.

Sold. Porcuțanu C-tin
Capu-Satului
j. Câmpu-Lung, Bucovina.

Cântece din popor

Frunză verde de mărari,
Pe drumul de la Cepari,
Merg-o fată și-un jindar.
Fata strigă'n gura mare:
«Ia-mă jindare călare,
Că nu mai pot de picioare,
Că mi e drumul ars de soare.
Dare-ur Dumnezeu o ploaie
Bolovanii să se moaie,
Să nu'nghimpe la picioare».
— Nu poți neică să te iau,
Că mi-e Murgul mititel.
— Duce Murgul doi și trei,
Dar pe noi niște copii.
Duce Murgul și-o căruță
Dar pe mine-o garofiță.
Din Gârbovăț—Mehedinți.

Frunză verde măr vârsa,
Neică cu vorba m'ai purtat,
Cu cavântu m'ai legat,
Ca pe-un dobitoc la gard.
Parcă și-am fost vinovat'.
Dacă și-am fost vinovat'
Măcar apai mi-ai fi dat.
M'ai iubit ca pe-o copilă,
M'ai lăsat ca pe-o streină.
M'ai iubit ca pe o cocoană,
M'ai lăsat ca pe-o sârmană.
Din Marman—Mehedinți.

Culese de
Iosif N. Dumitrescu, Bistrița

→ Cătuți și răspâdiți
„Cultura Poporului”

Văzând cu ochii...

Zilnic, văzând cu ochii, ni se prăpădesc dovezile frumoșului trecut al neamului nostru românesc,— comorile strămoșilor, ce ni le-a păstrat cu multă tenacitate și eroism.

Sub ochii noștri totul se preface, totul se stinge, ca nefiind trebuincioase societății de astăzi, ridicată, se pare, pe treapta civilizației.

Cine a călătorit vreodată, dela război încoace, prin cele mai îndepărtate sate românești din regiunile muntoase, unde până la un timp, obiceiurile, portul, cântecele, datinele și credințele strămoșești erau păstrate cu cea mai mare sfințenie, astăzi nu se poate, dacă e român cu sufletul, să nu simtă o adâncă durere, văzând cum a început să se prăpădească toate acele neprețuite comori. Și nu se prăpădesc numai ele singure, ci, în vârtejul lor a aruncat și limba noastră românească, care deși e atât de frumoasă, după cum e cântată în versurile populare:

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă armoioasă
Ca ea nu găsim.

totuși a început să fie scâlciță cu tot felul de cuvinte straine, ce trec drept «moderne».

Te doare inima când auzi flăcăii și fetele dela sate zicându-și «bonjour» seara la

ore destul de înaintate, când se întâlnesc, fiindu-le parcă rușine să-și zică «bună seara» așa cum a învățat dela înaintașii lor. Nu numai că întrebuințează cuvinte straine, dar păcatul cel mare e că nu știu nici când să facă uz de ele.

În afară de limbă, tunsul «a la garçonne» a început să devină și la țară moda care să înlocuiască frumoasele coșife a l e românelor. Și cu coșifele pierde farmecul ce-l aveau când erau îmbrăcate cu iile și fotele lucrate de mână lor în serile lungi de iarnă la șezătorile, cari au început să dispară și ele.

Jocurile naționale se duc, pare, și ele rând pe rând, fiind înlocuite cu «charleston-ul», «tango-ul», «schimy» și alte jocuri „moderne” împrumutate dela orașe. Mai rar vezi jucându-se: jianul, bătuța, brăul și alte jocuri caracteristice spiritului românului.

Și ce păcat! Datoria noastră a acelor ce suntem conștienți de tot ce pierdem, e să fim sentimentăli ager și să luptăm fiecare cu mijloacele ce ne sunt la îndemână, prin scris, prin conferințe, etc., căci farmecul și pitorescul nostru nu trebuie să piară, știindu-se că un popor trăește din însăși legendele și tradițiile sale.

Ioan N. Niculescu-Vătășoiu

FAPTE DEOSEBITE

Picturi de ale lui Grigorescu salvate. Minunatele picturi din interiorul Mănăstirii Agapia, datorite marului nostru pictor Grigorescu, erau considerate ca pierdute, din cauza că fumul lumânărilor și mai ales focul din 1902, acoperise pereții cu un strat gros de funingene.

Diferiți pictori consultați pentru salvarea acestor picturi s'au pronunțat îndoelnic asupra reușitei.

Un pictor a cerut 400 mii de lei pentru a încerca refacerea lucrărilor fără însă a-și lua răspunderea.

Atunci d. profesor-conferențiar I. D. Ștefănescu, cu ajutorul unor călugări și călugărițe au întreprins greaua sarcină.

Nu mai după 3—4 săptămâni de muncă pricepută și prin prevederi științifice fără nici o cheltuială, pereții bisericii au fost pe de-aintregul spălați și fermecătoarele picturi ale nemuritorului artist scoase din nou la lumină.

Acum de sub stratul de fum și funingene, sunt răsărite 800 de tablouri ale lui Grigorescu, toate de o foarte mare valoare artistică.

Din Coțmani. Vineri 26 Octombrie a. c., Liceul «Dimitrie Cantemir» din orașul Coțmani și-a serbat patronul.

La orele 9 a. m. s'a făcut serviciul divin de către S. S. Părintele Eusebie Rezuș, Căchitul liceului din localitate.

După terminarea serviciului divin, tot corpul didactic împreună cu elevii s'au adunat în sala de Gimnastică a liceului, unde s'au ținut mai multe cuvântări.

D-l Director al liceului Maximilian Ianovici, a ținut cuvântul de deschidere, D-l Profesor Violenție Jemma a vorbit despre opera lui «Dimitrie Cantemir» din punct de vedere politic și cultural, D-l profesor Ilie Gurău, în linii generale a vorbit despre istoricul Cehoslovaciei și aniversarea a 10 ani dela independență.

Duminică în ziua de 28 Oct. s'a serbat 50 de ani dela alipirea Dobrogei la Patria Mamă-Serviciul divin s'a ținut de S. Sa Păr. E. Rezuș, împreună cu S. Sa Păr. Alexandru Isar.

În sala de gimnastică a liceului s'a ținut o conferință asupra istoricului Dobrogei de către D-l Profesor Grigorevici.

CULTURALE

La Timișoara există castelul lui Huniade. În acest castel din Cetate, acum se află instalată cazarma regimentului de pionieri. Castelul e proprietatea primăriei Timișoara, și de la acest fapt urmează de ani de zile tratative între primărie și ministerul de război ca să evacueze clădirea pentru a fi transformată în

palat cultural, în care să se instaleze biblioteca și conservatorul comunal, muzeul bănațean și alte instituții de cultură.

Înțelegerea dintre minister și primărie fiind terminată, în curând castelul lui Huniade va fi prefăcut în palat cultural timișorean.

(va urma)

DOBROGEA

EXCURSIUNEA REGALA DIN 1926

DE FARMACIST COLONEL
G. H. GRINTESCU
Membru al Academiei
Franceze de Botanică.

1)

Zilele lui Mai trecură una după alta, lăsându-mi în suflet regretul de a nu putea cerceta unele localități sau face ascensiunea unui munte. Pe când gându-mi cutreera zăvoaie sau urca povârnișurile pleșuve ale Ceahlăului, către seară sosește un curier cu următoarea poruncă «Din înaltul ordin veți însoți pe M. S. Regele cu ocazia excursiunii în Dobrogea, care va dura dela 21 Mai — 2 Iunie 1926».

Citesc și recitesc porunca, amintindu-mi de dorința M. Sale exprimată cu ocazia unei audiențe ce

amavut, de a se realiza o excursie intimă, lipsită de oficialitate, în scop de a se vedea pe cât posibil frumoasa noastră floră din Dobrogea. Pușini cunosc—și mulțimea trebuie să știe—că M. S. Regele și M. S. Regina sunt mari admiratori ai naturii și devăvârșiți naturaliști. M. S. Regele a fost primul nostru botanist regal, familiarizat până și cu cele mai rare plante din flora noastră, iubea în special Ferigele.

Nimeni n'a cunoscut aceasta și este un regret, căci floristica noastră ar fi progresat prin înalta

protecție a M. Sale și astăzi ai fi avut vizul împlinit cu rezervațiile botanice ale naturii. Dragostea M. Sale de natură și de flori a căpătat-o din tinerețe în frumoasa Elveție. Vizitați grădina dela Cotroceni, Copăceni, Scrobiteștea și Peleşul, pentru a vă putea da seama de dragostea M. M. L. pentu flori, acolo veți vedea florile de cultură lângă florile de câmp, aduse de diferite excursiuni: Bujorul sălbatic din câmpia Munteniei (Paeonia romanica Brândza), Stânjenelul mic de Dobrogea (Iris pumilia L.), Stânjenelul galben de apă (Iris pseudacorus L.) Stânjenelul galben de sărături (Iris Halophila Pall.) Stânjenelul vîrgat de coline (Iris variegata L.) Stânjenelul albastru de pădure (Iris graminea L.) Stânjenelul de pustă (Iris pseudocyperus), Stânjenelul de dealuri (Iris sibirica L.) Stânjenelul de munte (Iris ruthenica Ker-Gaw.)

etc. În scurt timp totul a fost gata pentru excursiune: lupa, carnetul, presa și nedespărțitul sapă topor, alături de jînuta de gală care formau tot bagajul. În dimineața zilei de 21 Mai 1926 ocup compartimentul rezervat în trenul regal, ce pornește spre Giurgiu, unde se pregătea primirea oficială și oarecari serbări. Toată familia regală a luat parte la această excursie fiind acclamată și impresurată de flori prin satele pe unde au trecut. Spre Jilava suntem invitați la ciază. Toți invitații așteptau cu nerăbdare apariția Altețelor Regale Prințesa Elena și Ileana, spre a li se prezenta felicitări, fiind patronul Altețelor Lor.

M. S. Regele stă în capul mesei, M. S. Regina la dreapta, apoi familia regală de o parte și de alta, Mareșalul palatului Generalul Angelescu fostul ministru de război, în sfârșit invitații ex-

cușiunei. M. S. Regele mă zărește și îmi zâmbește, eram pentru a doua oară în fața Majestății Sale. M. S. Regina mă privește lung de neexplicabila mea apariție, fiindu-i necunoscut. Masa fiind barată, chip de a mă prezenta nu aveam, jenat de această situație în momentul prezentării. În sfârșit se face cerc și atunci mă prezint în toată liniștea. Din acel moment m'am simțit astfel, în acea atrințerea a cărei viață și lumină era M. M. L. L. Serbările dela Giurgiu sfârșindu-se, M. M. L. L. s'au imbarcat și retrași pe puncte s'au înbarcat răcoarea Dunării, care potolea zădărlul din oraș.

Ora 6 se anunță în sfârșit în urale, ancora se ridică și iahtul «Ștefan cel Mare» având pe bord pe M. S. Regele, M. S. Regina, Altețele Lor Prințesa Elena și Ileana, Doamna Giurgens sora A. S. Prințesa Elena, Doamna

de onoare Mavrodi, D-ra Mavrodi, D-ra Romalo, Mis Maly, D-l Romulus Voinescu și Cămărășescu, comandor Păiș adjutant regal, D-l Rehbun inspectorul grădinelor palatului și subsemnatul, pornește tăind valurile spre Oltenița, escortat de Vedetele No. 5 și 6, pe o frumoasă seară de Mai.

În liniștea cea mai tăcută, după ce văpaia amiezii s'a domolit, Majestățile lor voioase, cu sufletul plin de mulțumire, priveau zarea și frumoasele lunci întinse pe malul românesc al bătrânului I Iuviu, straja neamului nostru. Stând lângă oțelul de comandă, simțind inima-mi cuprinsă de bucurie mă gândesc la toate darurile ce Dumnezeu a hărăzit poporului român și care nu sunt apreciate și nici slăvite de toți așa cum merită.

Dr. Grigore Antipa cunoscând în adânc romantismul locurilor ce vom străbate, a descris D-l

Tâlcuirea Legilor

de Artur Gorovei

Despre contractul de căsătorie

Două persoane cari se căsătoresc pot să facă orice fel de convenții în privința averii lor, numai sub condiția că acele convenții să nu cuprindă dispoziții împotriva celor statornicite prin legi. Minorul, care este capabil de a se căsători, este capabil de a face și orice convenții cu privire la contractul său de căsătorie, cu aceleași forme, cari se cer pentru săvârșirea căsătoriei.

De obicei, persoanele care se căsătoresc, consimt ca în privința zestreii femeii să se urmeze întocmai după regulile statornicite prin codul civil, sau, după cum se spune adoptă regimul dotal. Dotă înseamnă zestre.

Contractele de căsătorie sau convențiile matrimoniale, se fac prin judecătoria sau prin Tribunal, mai înainte de săvârșirea căsătoriei, și după niște forme anume stabilite.

Sătenii noștri cred că zestre se dă și flăcăilor, când se însoară. Asta, însă, nu-i adevărat, pentru că, după lege, numai fetele se înzestrează. Dacă părinții dau și feciorilor lor câte ceva la căsătorie, aceasta este un dar, în privința căruia sunt cu totul altele de regulă, decât în privința zestreii.

Dotă sau zestre este averea ce se aduce bărbatului din partea femeii, ca să-i fie de ajutor în căsătorie.

O femeie care se mărită poate fi înzestrată de părinți, ori de frați, ori de alte neamuri, ori chiar de străini. Femeia singură poate să se înzestreze, dacă are averea ei deosebită, și chiar bărbatul poate înzestra pe viitoarea lui soție. Dar ori cine ar constitui zestre, în privința ei se urmează tot aceleași reguli.

În timpul căsătoriei zestre nu poate fi constituită, adăugată și nici schimbată.

Bărbatul singur are dreptul să administreze averea dotală în timpul căsătoriei, și să se folosească de venitul ei, fără a da nimăruți nici o socoteală, dar este supus la toate obligațiile unui uzufructuar.

Dacă dotă, sau o parte din ea, se compune din obiecte mișcătoare, prețurile prin contractul de căsătorie, bărbatul se face proprietar al acestor obiecte și la desfacerea căsătoriei este dator să plătească prețul lor, fostei lui neveste sau moștenitorilor ei. Dacă înțelegerea este altfel, atunci se obișnuiește să se scrie în convenționa matrimonială cuvintele acestea: «Prețului nu face vânzare».

Dacă nu s'a scris asemenea lucru în contractul de căsătorie, orice avere ar dobândi femeia în timpul căsătoriei, să devie dotală. În asemenea caz, o asemenea avere urmează după regulile dotii, ca și cum dotă s'ar fi constituit înainte de căsătorie.

Dacă nu s'a scris asemenea lucru în contractul de căsătorie, orice avere ar dobândi femeia în timpul căsătoriei, să devie dotală. În asemenea caz, o asemenea avere urmează după regulile dotii, ca și cum dotă s'ar fi constituit înainte de căsătorie.

Nici bărbatul, nici femeia, nici amândoi împreună nu pot, în timpul căsătoriei, a înstrăina, nici a ipoteca imobilul dotal, de cât în cazurile anume prevăzute de lege.

Așa, femeia poate să-și înstrăineze imobilul dotal pentru a-și câpătuți copiii pe care i-ar fi având dela un alt bărbat, sau dela bărbatul cu care trăiește atunci; și mai poate vinde pentru a-și scoate dela închisoare pe bărbat, sau de a scăpa ea singură dela închisoare; pentru a da alimente familiei în cazurile hotărâte de lege; spre a plăti datorile femeii sau ale celor cari au constituit dotă, când acele datorii au fost făcute mai înainte de căsătorie; spre a face reparații la imobil, dacă fără acele reparații imobilul ar fi expus să-și piardă valoarea; în sfârșit imobilul dotal se mai poate înstrăina când se stăpânește în devălmășie cu alții și nu se poate împărți.

La asemenea cazuri, vânzarea se face cu anumite forme după cum tot cu anumite forme imobilul dotal poate fi schimbat pe alt imobil. Se întâmplă cu unii bărbați

să nu administreze bine averea dotală, așa că această avere să fie primejduită, și când femeia s'ar întoarce împotriva bărbatului pentru îndestularea ei. În asemenea caz, legea îi dă femeii dreptul să ceară dela judecată ca să se despartă averea ei de a bărbatului, acesta să nu mai aibă dreptul de a administra averea dotală, ci s'o administreze femeia însăși ca și cum n'ar fi măritată. Aceasta se numește separarea patrimoniilor sau despărțirea averilor, și se face cu anumite forme arătate în legi.

Femeia care a dobândit separația de patrimonii, poate chiar să-și înstrăineze averea sa mișcătoare, iar imobilul dotal îl poate înstrăina numai cu consimțământul bărbatului, iar dacă acesta i'ar refuza, poate cere consimțământul Tribunalului.

Separăția de patrimonii poate să înceteze, cu consimțământul amânduror soților, îndeplinindu-se anumite forme, și atunci bărbatul intră din nou în drepturile lui asupra averii dotale.

Când se desface căsătoria, bărbatul este dator să dea zestreă înapoi. Dacă se desface prin despărțenie, zestreă o ia nevasta; dacă moare nevasta și n'are copii, zestreă o iau rudele care o moștenesc, iar dacă are copii cu bărbatul care ar trebui să restituie zestreă, se înțelege că averea este a copiilor, și tatăl lor o administrează.

Dotă se mai restituie prin separăția de patrimonii, sau prin absența unuia dintre soți.

Dacă dotă este în bani sau în imobile, care au fost trecute în proprietatea bărbatului, el are termen de un an pentru a o restitui.

Dacă se desface căsătoria prin moartea bărbatului, femeia are dreptul ca un an de zile să primească venitul zestreii ei, sau ca moștenitorii bărbatului să-i dea cele ce-i trebuie pentru viață, din moștenirea lui, iar locuința și îmbrăcămintea în timp de un an trebuie să-i se dea din moștenirea bărbatului.

Anul acesta dela moartea bărbatului, se numește anul de doliu, adică de jelanie.

Prin contractul de căsătorie se poate hotărî ca orice fel de avere ar dobândi femeia în timpul căsătoriei, să devie dotală. În asemenea caz, o asemenea avere urmează după regulile dotii, ca și cum dotă s'ar fi constituit înainte de căsătorie.

Dacă nu s'a scris asemenea lucru în contractul de căsătorie, orice avere ar dobândi femeia în timpul căsătoriei, să devie dotală. În asemenea caz, o asemenea avere urmează după regulile dotii, ca și cum dotă s'ar fi constituit înainte de căsătorie.

Nici bărbatul, nici femeia, nici amândoi împreună nu pot, în timpul căsătoriei, a înstrăina, nici a ipoteca imobilul dotal, de cât în cazurile anume prevăzute de lege.

Așa, femeia poate să-și înstrăineze imobilul dotal pentru a-și câpătuți copiii pe care i-ar fi având dela un alt bărbat, sau dela bărbatul cu care trăiește atunci; și mai poate vinde pentru a-și scoate dela închisoare pe bărbat, sau de a scăpa ea singură dela închisoare; pentru a da alimente familiei în cazurile hotărâte de lege; spre a plăti datorile femeii sau ale celor cari au constituit dotă, când acele datorii au fost făcute mai înainte de căsătorie; spre a face reparații la imobil, dacă fără acele reparații imobilul ar fi expus să-și piardă valoarea; în sfârșit imobilul dotal se mai poate înstrăina când se stăpânește în devălmășie cu alții și nu se poate împărți.

La asemenea cazuri, vânzarea se face cu anumite forme după cum tot cu anumite forme imobilul dotal poate fi schimbat pe alt imobil. Se întâmplă cu unii bărbați

Munca dascălească răsplătită

Foștii elevi și locuitorii frunțași ai satului Drăgăneasa, Provița, au sărbătorit peștostul lor învățător G. P. Georgescu, cu ocazia împlinirii a 26 ani de muncă școlară.

De dimineață s'au strâns la școală, de unde în corpore, s'au dus la sărbătorit acasă. Aici, D-na Vlaicu, învățătoare, în nume foștilor elevi a oferit flori sărbătoritului, iar D-l Ion Mateescu-Poiana învățător, i-a predat un frumos tablou în mărime naturală, din partea tuturor foștilor elevi.

La cuvintele de dragoste și recunoștință ale delegațiilor foștilor elevi, a răspuns vădit emoționat, sărbătoritul, spunând că învățat fiind să muncească pentru plăcerea de-ași fi putut îndeplini datoria, nu s'a așteptat nici odată la o altă recompensă; așa că această cinste ce i se face din partea copiilor lui sulitește, îi produce o nespus de frumoasă satisfacție sulitească.

În urmă, asistența îi face o caldă manifestare de simpatie, după care cu toții au luat parte la Te-Deum, slujit de Preotul Al. Georgescu, fost elev al sărbătoritului, care arată asistenței importanța actului ce-l săvârșește, cinstind munca și pe slujitorii ei, dovedind recunoștință celor ce ne-au dat știința. Mulțumește tuturor că s'au gândit ca primul pas în săvârșirea acestei lupte frumoase, să-l facă spre casa Domnului, semn de adâncă pătrundere sulitească.

Dela biserică, formând un frumos cortegiu au venit la școală unde sărbătoritul a făcut, cu toștii săi elevi, o lecție model, în timpul căreia au trăit câteva clipe de aducere aminte de acum 20 ani! S'au fotografiat făcând lecții și cu toți invitații, după care a luat parte la o masă comună de 150 tacâmuri.

La masă a domnit o înălțătoare voce bună, sărbătoritul fiind finta tuturor simpatilor.

D-l Const. Oproiu, revizorul școlar al jud. Prahova, a arătat importanța acestui act de recunoștință, mai ales în timpurile de azi, a stăruit asupra calităților de om și dascăl ale sărbătoritului, spunând că-l cunoaște ca un sârguitor muncitor al școlii, în liniște și tăcere, lipsit de preocupări, mărunte, fără a fi ahtiat după lămești semne de recompensă, așa că manifestarea de azi, este pentru el cea mai superioară satisfacție sulitească, cea mai valoroasă recompensă. Termină aducându-i mulțumiri în numele Ministerului pentru munca prestată școlară în timp de 20 ani, laudă pe cei cari au luat această frumoasă și superioară inițiativă și închină pentru Regele Mihai nădejde zilelor de mâine.

D-l I. Mateescu-Poiana, învățător, în numele comitetului de inițiativă, arată, în mod impresionant, cum se găsea școala și satul Drăgăneasa acum 20 de ani și ce a făcut sărbătoritul ca să ajungă cum este azi. Acum are școala nouă cu patru săli și patru posturi. Doi învățători sunt fii ai satului și toți sunt titulari. Există și cursuri supra primare cu necesarul atelier. A dat până azi peste 150 absolvenți dintre cari un sfert s'au dus la școli secundare și superioare. Restul au urmat diferite școli profesionale, cei mai mulți ajungând buni meșteșugari și conducători în schelele petrolifere, iar o mare parte au rămas în sat, fiind buni și cinstiți gospodari.

Termină mulțumind celui ce le-a fost îndrumător sulitelesc pentru tot ce-a putut face pentru ei și satul lor, oferindu-i aminire din partea foștilor elevi, o simbolică statueta de bronz, reprezentând un „Semănător”, iar din partea sa o călămară cu un atlet, închipuind puterea în apărare contra răutății.

Mulțumește tuturor care au dat curs invitațiilor făcute, luând parte la această manifestare curată sulitească, fiind sigur că și cei cari n'au putut lua parte, sunt cu sufletul prezenți.

Mai vorbesc D-l G. Mateescu-Breaza, învățător, arătând greutatea misiunii de învățător, D-l I. P. Georgescu—Breaza, învățător, arătând munca sărbătoritului pe terenul cooperăției, D-l N. Georgescu—Provița, învățător, închină pentru presă față de progres, D-l T. Castrișanu Insp. cul-

tural, închină pentru sărbătorit, printr-o scurtă și spirituoasă alocuțiune.

Din partea sătenilor vorbesc cu multă însulțire locuitorii frunțași Ion I. Matei și P. Comănescu, cari au impresionat adânc, prin dragostea și sinceritatea lor; iar din partea foștilor elevi rămași în sat au vorbit D-nii C. C. Geană și I. I. Geană.

Cei din urmă au vorbit D-l N. M. Ionescu, amintindu și cum sărbătoritul a distrus o cărciumă închirindu-i localul pentru școală și D-l I. P. Comănescu, student la Academia Comercială în numele Căminului „N. Iorga” înființat de foștii elevi, în numele căruia oeră sărbătoritului un frumos toc.

În urma acestor numeroase și pline de dragoste cuvântări sărbătoritul copleșit de emoție într-o liniștită și documentată cuvântare răspunde tuturor, spunând cu modestie, că în toată viața n'a făcut decât să-și îndeplinească datoria atât cât a putut.

Mărturisește sincer că n'a știut până la această dată, cum că are atâtea calități atribuite de cuvântători și având credința că toți au fost sinceri în spusele lor aceasta fiind o manifestare sinceră și spontană, care nu comandată de cine știe ce interese meschine—simte o mare mângăiere sulitească, când vede că sămănța aruncată în sulitele drăgășanilor lui dragi, în timp de 20 ani a dat roade așa de frumoase.

Mulțumește din tot sufletul inițiatorilor în frunte cu primul său absolvent I. Mateescu—Poiana, spunând că primește cu nespus drag acel „Semănător”, simbol al unui trecut de muncă liniștită spre binele poporului.

Spune că tot ce i s'a oferit în amintirea acestui moment important din viața sa, va păstra cu sfințenie lăsând moștenire sfântă copiilor. Mulțumește tuturor cari au ținut să-l înconjoare cu atâtea dragoste cu această ocazie.

Seara Căminul „N. Iorga” a dat un Festival artistic cu un program foarte ales, compus din Recitări, coruri, ex. la vioară și piesele „Un leu și-un zlot și Stai Covrigarul. Totul a fost executat ireproșabil. Executanților li se cuvin numai laude pentru munca depusă, în onoarea dascălului lor După festival a urmat dansul până la ziua. La festival și Bal au luat parte mulți vizitatori din satele vecine, rămânând surprinși de munca ce se depune în acest sat. Cinste celor ce știu să muncească pentru popor.

Asistent.

Cât se cheltuiește pentru religie în Statele - Unite

Anul trecut America a cheltuit pentru «religie» nu mai puțin decât 684 de milioane de dolari sau 156.800.000.000 lei (156 miliarde, 800 milioane) proveniți din contribuții, benevoale făcute de credincioși, întrucât statul nu prevede nici o sumă pentru îngrijirea bisericilor și a diferitelor instituții legate de biserică.

Citim în «Christian Advocate» următoarele privitor la situația financiară a bisericilor: «Consiliul, (în urma cererilor făcute) a aflat că pe anul 1925 s'a colectat suma de 88.845.000 dolari în daruri, inclusiv darurile pentru misiuni; 332.552.000 dolari pentru spelele congregațiilor și daruri diferite în suma de 451.000.000 dolari. Din Canada se reportează strângerea sumei de 12.000.000 dolari pentru același scop.

Darurile colectate pentru instituțiile evreiești se ridică la suma de 18.500.000 dolari, iar pentru biserica romano-catolică s'au munit 168.000.000 dolari. În sumele acestea nu se pun și marile daruri făcute pentru cauza Palestinei, iar în socoteliile date de diferite organizații creștine nu sunt puse sumele donate pentru educație și caritate.

Așa că pentru biserici, populația Statelor Unite a dat, anul trecut suma de 684.000.000 de dolari.

Preot Grivas D. Cruceanu

Sarmalele Răposatei

(ANECDOTĂ)

Nea Tânăsă Scătarile, Văzând că scumpa-i soție l-a lăsat lui sănătate, Și că pe nimeni nu are Să-i mai facă de mâncare, Bune, gustoase bucate, Cum Ileana, Ea, sârmana,

Li făcea cu îngrijire,— Luă 'ndată hotărâre, Cu alta să se însoare. Și luă pe-o fată mare, Pe drăguța de Irină, Harnică și gospodină, Ce în sat era știută Că-i la toate pricepută!

— Dar, de-a douazi Tânăsă Când gustă ceva din masă, Nasul strâmbă, Ca o drămbă,

Și înghite cam în sec... Și cu cât zilele trec, El începe să crănească, Ba chiar să bodogănească, Că bucatele nu s' bune!

— Dar ce au dragă, ia spune? Zice blând biata Irină: N'au chiper, or n'au slănină? Or nu s' fierțe, nu s' prăjite? — Nu ș', că nu le pot înghite; — Nu un gust cum trebuie... Nici-tu porc, și nici-tu pește! De s' sarmale, de s' chiftele, Colțunași ori găluștele, Toate n'au un gust așa, Cum Ileana le făcea! Scărbită, biata Irină, Toarnă din belșug smântână,

Și făină, Și slănină,

Și cimbru și maghiran, Embahar și sofran... Dar degeaba, că Tânăsă Nu stătea cu chef la masă, Că nu simțea 'n gât bucate, Cu gust ca la răposata!

Într-o zi, biata Irină Plânge'n prag și tot suspină, Că nu știe cum să facă Bărbatului să-i mai placă.

Și chitește, Chibzuește, Dar nimic nu nimereste... Când iată Că de-o dată, Nea Tânăsă Se 'ntoarce acasă

Și flămând, li cere 'ndată De mâncat. Irina cată În vatră la cele oale Cu potroc și cu sarmale; Dar când gustă,—vai de dansa! Fiori reci trecu prin'însa; C'ale ei bucate toate, Era arse ș'afumate, De-și stărea gâtul ca focul! Irina nu și alla locul... Tânăsă cere mâncare, Că îi foame lucră mare. Irina nu ș' ce să facă C'apoi, dacă

Bucatele ce-i făcuse Pân'acu, tot nu-i plăcuse, Dar cu astea, arse toate Ș'afumate, Omul cere de mâncare... — De mâncare, dragul meu, Nu știu ce 'oi da azi, zeu! Că... m'a cam durut în șele, Ș'am greșit bucate rele! — Dă-le acumă, cum or li, Foamea spre a'mi potoli.

Cum că femeia în masă, Incepe-a 'nbuca Tânăsă,— Și înghite din bucate, Hojma, pe nerăsuflute! Irina, plină de frică, Așteaptă ce-are să-i zică... Când se satură Tânăsă, Se ridică dela masă Și Irinei zice-așa: Ghidi, ghidi! puica mea! Bine m'ai mai amăgit, Că bucatele-ai greșit! Că de când trăești cu mine, Și de când trăesc cu tine, Măncări de-astea n'ai făcut, S'ăibă gust așa plăcut!

Cum? Is bune? De minune! Căci așa fel de mâncare Imi dădea lăr 'ncetare Răposata mea soție,— Domnu 'n ceruri să mi-o ție! — Cum, așa? — Pe crucea mea! — Apoi de-acestea bucate, Zice, răsulând, Irina, Gospodina, T'oi face în vécii, barbate!

N. D. Bogdan

Folklor medical

Descântec pentru creșterea părului.

(Auzit de la Irina C. Vrănescu, com. Cărligi-Roman)

»Toadere, sfânt Toadere, dă coșia epelor ca s'o poarte fetele. Să crească lung ca ața, moale ca mătasa. Și coșia fetelor, Să-i poarte epele».

Notă. În ziua de Sf. Toader, până n'a răsărit soarele, se strânge turiste de fân și se face lăutoare, în ăst timp se va zice descântecul pe mai sus.

Se mai poate face și așa: Se ia rată și se fierbe. Cu fiertura se spală capul. Sau: Se face unsoare cu coajă de plopi și undelemn. Sau: cenușă de coji de nuc și de alună se amestecă cu untură de urs. Cu unul din aceste leacuri se unge capul descântatului.

Vindecarea pecinginei.

La lemn verde de mesteacăn și arde-l pe muchia unui topor. Fă apoi din ce a rămas o unsoare. Unge cu ea partea bolnavă (Dăești-Vâlcea). Sau: Unge partea bolnavă cu apă de alun. (Com. Brabova—Dolj).

Vindecarea tăeturilor.

Peste o tăetură de cuțit, pune var răcât de pe părete (Ciceu—Giurgești, jud. Solnoc Dobăca).

Vindecarea tusei.

Bea ceai de flori de soc, lapte cu unt și zeamă fiartă de porumb. (Ciceu—Giurgești, jud. S. Dobăca).

Contra umflăturilor.

E bună miera de stup și grosiorul, care de regulă se pune întâi pe o frunză, apoi pe umflătură. (com. Lăpuș—Cojocna).

Material câștigat și catalogat de Dr. Od. APOSTOL

Pleacă Cioroabea

Scriu aceste rânduri pentru cântărețul Cioroabea, care va să

plece în curând pe pământul do-larilor noului continent. Sunt gânduri pe cari aveam să le scriu demult. Mi s'au născut în minte când se dusesse vorba, în lumea prietenilor lui, că o să plece. Și dacă și-a tot amănat plecarea, ba din una, ba din alta, și eu mi-am ținut în mine gândurile și nu le-am arătat până azi. Dar i-am văzut mai dăunăzi, loaia care-i dă dreptul să calce pe pământ străin și m'am convins că la 15, în această lună, prietenul Cioroabea trebuie să plece.

Pușini sunt acei cari nu cunosc acest nume. Căci cine din românii mai răsarți, adevărații români, n'au auzit de vestitul cântăreț al poporului, Dumitru Cioroabea? Cine nu l-a întâlnit, azi aici mâine n'altă parte, rătăcind în fiecare colț de țară cu arta lui, cu doina și cu cântecul lui?

În Banatul bogat, în țara Crișurilor și a Moșilor dărzi, în Ardealul sulferințelor făcute, în Bucovina prea frumoasă și prea bogată pentru străini, în Basarabia credințelor tari în Dobrogea fiica mării și în Țara Românească a Basarabilor, artistul a colindat neobosit, viața toată, 20 de ani de sbucium pentru artă. Pe drumuri de țară, ori pe cărări întortochiate de munți, Cioroabea s'a intrărit cu satele, a vorbit în graiul lor și a cules din fiecare loc, cântecul locului, doina sulferințelor lui. Imbrăcase întotdeauna portul locului de unde furase cântecul. L-am văzut, adeseori, când pleca la o șezătoare, sau în vre-un turneu, în țară, cu geamantanul încărcat de multe costume naționale. Fetelor ori tinerilor care-i dădeau vreodată ajutor pe scenă, le cerea să vină îmbrăcați în port național. Adânc pătruns de dragostea de Neam, Cioroabea a rămas până azi, țaran. Trăind în mulțimea diferită a orașelor mari, nu s'a depărtat de loc de popor.

Turnee, peregrinări, șezători și serbări, iată la ce se rezumă viața unui artist al poporului. Eșit din popor, născut din plămădeala sulferințelor acestui pământ, Cioroabea a știut să înțeleagă mai bine ca oricine simțirea acestui popor. Deaceia i s'a dăruit lui, cu ce a avut mai bun, cu meșteșugul Terpsichorei, cu darul zeilor...

C'o frunză din pădure, c'o ghindă de stejar, ori coajă de

mesteacăn el a făcut minune cu al inimii lui dar.

Și când doinea din ele, pe scenă ori pe cale, îi se părea că paseri își cântă jalea 'n vale...

De murmură din strună, din amarătul fluier, ori jalnicul caval, parcă vedea cibanii cum povestesc la stăni și cum își pasc, de veacuri, mioarele pe deal...

După atâtea muncă, răsplătită ori nerăsplătită, — răsplătită de cele mai multe ori cu amară ciumă—Cioroabea pleacă. S'a gândit că e mai multă nevoie de înfrățire prin arta lui, printre Românii din America. Sunt mai jalnice cântecile tale pe pământ străin, sunt mai amintitoare... deșteaptă și entuziasmează mai sigur... și ține aprinsă flacăra iubirii de Neam, când ești departe de el.

Du-te Cioroabea! Ia cu tine zarva pădurilor noastre dragi... mierlele tușurilor luminoase... clinchetul grangurilor ogrăzilor noastre scumpe!... doina inserărilor pe Olt ori pe Argeș... fiutul privighetorilor din amurguri... plânsul, jalea munților noștri!...

Însoiț de soția-ți bună și credincioasă, duceți portul nostru acolo! Și du din sufletul nostru toate aceste daruri ale pământului românesc, dela Dmăre, dela Carpați, dela Tisa și dela Nistru, românilor de peste Ocean.

Nic. Grecu

Pentru ajutorarea basarabenilor

D-l Ion Incuțel, fostul ministru al Basarabiei în consiliul de miniștri ținut dăunăzi a comunicat că opera de ajutorarea populației lipsite din regiunile care au suferit de secetă în Basarabia se desfășoară cu deosebită grijă și grabă.

În județul Tighina s'au împărțit 40 vagoane de grâu pentru însămanțare, în jud. Ismail 46 vagoane, în județul Lăpușna 10 vagoane de grâu și 3 de secară și alte sunt în curs de împărțire și de transport.

Crucea Roșie cu ajutorul autorităților, a înființat până acum 25 de cantine în jud. Cetatea Albă pentru hrana copiilor și infirmierilor și alte câteva zeci de cantine sunt pe cale de înființare în celelalte județe.

În toate județele s'au început construcțiile de șosele, conform programului stabilit și pretutindeni s'a sporit numărul lucrătorilor la lucrările de șoseleuri începute mai de mult.

CĂRȚI, REVISTE, ZIARE

Idealul nostru.

Avem înainte 3 numere ale ziarului lunar *Idealul nostru*, care iese la lumină în Câmpulungul Muscelului. E foarte scrisă împotriva Evreilor și decizează parte din foile supuse cărmuirii d-lui A. C. Cuza.

Numerale care ne stau înainte sunt cele pe August, Sept., și Oct. a. c. Nu sunt redactate cu prea multă îngrijire. Cu toate acestea găsim în ele fapte care pot fi de interes, cum și tălcuire care merită luate în seamă. Ca ziar împotriva Evreilor, găsim însemnate în ele fapte rele săvârșite de Evrei, precum osândirea unui Evreu de Curtea cu Jurați din Turnu Măgurele pentru netrebnicii făcute într'un sat, apoi osândirea altora de tribunalul din Piatra-Neamț pentru rănirea unor tineri de liceu acum vre-o doi ani. Dar mai mult ne uimește fapta povestită cu năpustirea unei cete de Evrei asupra a doi profesori secundari în *Poenari*, Muscel, din care pe unul l-au bătut și rănit rău, în această privință citim și un cuvânt de osândire a acestei fapte din condeiul Părintelui I. Chirică din Câmpina, Prahova. Din rândurile sale, aflăm că Sf. Sa este capul *Ligii Aparării Naționale* din Câmpina. Mare sălbătăcie că cei 2 profesori au putut fi loviți atât de mișelește în timpul unei excursii și fără nicio vină.

Se înțelege că lucrul nu se va isprăvi aci, ci-și va căpăta osândă din partea judecării, mai cu seamă că Evreii bătuși au batjocorit și organele stăpânirii venite în cercetare cu acel prilej.

Alte fapte turburătoare sunt povestite în nr. de Sept. și cel pe Oct. E vorba de împedecarea și lovirea unei comisiuni dela Camera de Comerț din Turnu Măgurele de a-și face controlul legiut la o moară din județ, cum și de un scandal stărnit la un târg care se face în fiecare an la Turnu Măgurele. Din aceste amândouă netrebnicii, vor urma procese.

Privind ziarul în alte laturi ale scrisului său, găsim în el un foileton de interes, sub titlul «Infruntarea Adventiștilor» de A. Drăgușin, care a fost adventist și acum s'a lepădat de el. Acesta dă pe față acum făcându-și și lăcomia adventiștilor.

Altă parte a ziarului e închinată laturii morale și religioase. Astfel, este un art. despre modă, cu zugrăviri și tânguirii drepte; altul, în care, pornind dela faptul că seminariul din Dorohoi face în județ călătorii misionare pentru stăpînire a sectelor, spune că nu tot așa face seminariul din Câmpulung și că, în jud. Muscel, sectele se întind mult. La acestea însă, putem adăoga noi, spre descărcarea seminarului din Câmpulung, că acest seminar e prea nou și că de aceia nu a avut când să se pregătească spre această latură.

De acest soi sunt chestiunile desemnate în ziarul *Idealul nostru*.

Dacă el ar fi redactat mai cu grijă, ar face un efect mai plăcut. Apară odată la o lună de zile și deci este când să fie lucrat. Ne uităm cu părere-de-rău la un art., în care este întrebuințată o ziceră latinească și în toate locurile unde e întrebuințată (de 3 ori) e scrisă greșit. În loc de «sublata causa tollitur effectus», se scrie: «Sublata cauză (de 3 ori) cauză», parcă limba latină avea, pe al) tollitur effectus. Vedeți, merge să scrii împotriva Evreilor, dar aceasta trebuie s'o facă oamenii care se pricep. Nu e în redacție nimenia care să îndrepte articolele greșite care vin de afară? Cu un scris analbet nu se face bine ziarului, și, în de obște, putem spune despre toate articolele, că se bagă de-seamă în ele ne îngrijirea scrisului.

Ce scriem, apoi, să fie adevăr deplin. E frumos îndemnul ca Românii să se ferească de lux, dansuri imorale, reviste scârnavă, fiindcă acestea ar fi isprăvi evreiești. Eh! dar ce păcat că sunt și Români destul de vinovați în latură aceasta!

La știri, vedem că ni se dă o listă de ziarele care sunt recomandate pentru citire. Le numărăm și găsim că sunt 14. Acestea trebuie să fie ziarele îndreptate împotriva Evreilor. Apoi

multe sunt dacă avem atâtea și fără îndoială că ar putea face oarecare treabă, dacă toate ar fi lucrate cu îngrijire. Unele știm că sunt astiel, dar altele sunt neîngrijite și deci nu pot avea mare răsunet.

O chestiune pe care o găsești în toate ziarele de acest soi și deci și în *Idealul nostru* este a ținuței Bisericii față de Evrei. Această chestiune va fi totdeauna o pricină de neînțelegere între Biserica și astiel de ziare. Căci Biserica își are, în învățătura ei, Vechiul Testament, pe care antisemiții vor să-l dea afară. O asemenea faptă însă nu se poate, fiindcă Biserica și-a avut odată, la începutul ei, o cercetare în această privință și ea s'a dezlegat în înțelesul că Vechiul Testament face parte nedespărțită din vestirea lui Dumnezeu către oameni. Deci dacă avem a face aici cu o întrebare pusă odată și dezlegată și isprăvită, nu se mai poate s'o răscolim acum iar. Și nu că o judecată care s'a făcut odată și se mai poate deschide din nou, dar nu se poate, din pricină că însuși Domnul Hristos a legat creștinismul de Vechiul Testament. Aceasta o știu toți teologii, o înțeleg toți creștinii care-și dau seama de alcătuirea Bisericii lor. Lucrurile nu se mai pot preface acum de dragul antisemiților, oricât de bun creștin ar fi ei pe de altă parte. Dar trebuie să se știe că și starea de bun creștin atârână de primirea sau neprimirea învățăturii Bisericii. Cine nu primește învățăturile ei este eretic și ereticul care nu vrea să înțeleagă rămâne să fie privit ca un păgân și vameș. Căci nu poate întorace el Biserica după vederea lui, ci trebuie să asculte el de Biserica.

Biserica cu părere-de-rău privește la acest soi de creștini care sunt antisemiții, se înduioșează pentru ei, că vede răvna lor, dar le cere să nu stăruie în lucruri care nu se pot face și care sunt hotărâte odată definitiv. O lămurire deplină a acestor lucruri poate că i-ar lumina și ar vedea că Vechiul Testament nu are nimic a face cu pornirile pe care le au ei azi împotriva Evreilor. Aceste lucruri doar s'au pus și între Ligii Aparării Naționale, care au și teologi cu ei. D. Malaiu de peste munți le-a spus, acum vre o doi ani, că nu se poate săvârși această înlăturare a Vechiului Testament.

În Biserica noastră românească, noi am avut bărbați care, la vremea lor, au trăit rău cu Evreii și cu toate acestea n'au putut înțelege cum Vechiul Testament s'ar putea despărți de cel Nou. Așa s'a întâmplat cu Arhiepiscopul Neofit Scriban, care, pe când era arhimandrit în Iași, a fost dat în judecată de Evrei în anul 1856, pentru că i ar fi atacat în ziarul *Zimbru* care se tipărea pe atunci în Iași. Fapta se găsește pe larg povestită (în 29 de pagini) în cartea «Incerări poetice, Discursuri politice, Memuare și scrisori politice» de Neofit Scriban, arhiepiscop de Edesa și episcop de Argeș, Iași 1870. Mă mir că antisemiții n'au dat peste această carte până acum, căci ar găsi în ea destul material pentru vederile lor.

Cu toate acestea același Neofit Scriban, care a avut proces cu Evreii, are o carte cu titlul: «Testamentul Vekiu studiat duce la cel Nou ori EVIDENȚII INTRINSECE că Sacra Scriptură este insulată de Dumnezeu pentru sculară Mântuirii omenirii, Operă lucrată după originalele grece». București 1876. În această carte, se arată tocmai legătura dintre Testamentul Vechiu și cel Nou.

Lucrurile sunt lămurite și nu se mai pot schimba acum.

Altă chestiune pe care o găsim în această presă și în «Idealul nostru» (în nr. dela 15 Sept.) este despre primirea Evreilor la botez. Dumnealor nu vor să-i primim. Apoi se poate? Poate Biserica să alunge pe acel care vine și cere botezul? Se potrivește aceasta cu principiile ei? Și cel de lel de propoveditoare mai este ea, dacă nu primește pe cel care vine la ea, când

Domnul Hristos a spus: *Pe minea care vine la mine nu-l voi alunga dela mine?* (Ioan 6,37).

Iată lucruri care trebuie spus, când scriem despre astiel de presă și deci și despre *Idealul nostru*, care are aceste vederi în art. «Jidanii botezați».

Evreii urască pe ceice se botează. Să-i urâm și noi?

Arhim. SCRIBAN.

Ce citim în alte foi:

În *Cuvântul Moldovenesc* care apare săptămânal la Chișinău:

«Gospodarii din județul Bălți adunați zilele trecute la o consfățuire la Camera Agricolă, au luat o hotărâre vrednică de laudă. Ascultătorii sfaturilor și bunelor îndemnuri date de d. Moldovanu, președintele Camerii de Agricultură s'au unit, ca fiecare muncitor de pământ să plătească câte 20 lei de hectar, timp de 2 ani, iar cu suma ce se va strânge Camera Agricolă să cumpere mașini și unelte agricole.

După 2 ani, fiecare comună va avea asemenea mașini și unelte, așa că lucrarea pământului se va face mai ușor și cu mai puțin cheltueli, iar sporul va fi mai mare, iar în strânsură (recolta) cât și în bani.

Ce bine ar fi dacă pilda aceasta ar fi urmată și în altă parte.

În *Viața Nouă* din Lugoj, această știre:

«Corul *Doina*» din Timișoara în urma neînțelegerilor iscate între coriști și conducătorul corului, dl. Drăgoi a adus hotărârea de a se dizolva. Dl. Emil Grădinariu, consilier, orășanesc a dat ideea grupării unei reunitii corale, membrii căreia să fie asigurați cu onoare fixe de primăria orașului Timișoara, ca astfel să fie obligați a se prezenta regulat la repetiții și la manifestațiile de orice fel ale corului. Timișorenii noștri prea îngrăbiți s'au mulțumit cu glorie».

Fapte deosebite

Dela Chișinău la Lisabona pe jos.—Ziaristul basarabean V. Gafencu, împreună cu soția sa, a început în ziua de 30 Septembrie a. c. o călătorie pe jos de la Chișinău la Lisabona (Capitala Portugaliei). Distanța de 6.300 km. va trebui să fie făcută în timp de un an.

O nunță fără alcool.—Ca un rezultat al propagandei desfășurate de biserica Mirăușilor prin inspectorul misionar dr. Tarangul și preotul Cooclici, s'a celebrat o nunță în comuna Sf. Ilie (jud. Suceava) unde nu s'a întrebuințat alcool. Nunțaii au fost totuși bine duși, au glumit și au cântat frumoase cântece religioase, sfârșindu se petrecerea într'o însuflețire mare.

Edison a împlinit 81 de ani. Și cu acest prilej d. Coodlige i-a conferit o medalie de aur, care i-a fost prezentată de subsecretarul de stat Kellog.

Sudermann. Marele scriitor Sudermann se află grav bolnav într'un sanatoriu din Berlin.

Prețul abonamentelor: lei 200 pentru învățători, preoți, studenți și săteni; lei 300 pentru autoritățile sătești; lei 400 pentru instituții particulare și de stat, iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foi.

I N F O R M A Ț I I

Din țară.

O placă comemorativă pe casa lui Mărzescu.—Autoritățile din Iași au hotărât să așeze o placă comemorativă la casa în care a locuit regretatul fost ministru Mărzescu, în amintirea că aici s'a hotărât și săvârșit de conducătorii țării, cele mai însemnate acte naționale și istorice în timpul refugului și al războiului.

Control aspru, va începe asupra mecanicilor de la trenuri și asupra funcționarilor dela Căile Ferate, ca să nu se mai întâmple ciocniri ca la Recea. Pagubele dela Recea sânt de vre-o 14 milioane lei, afară de victimele omenești.

Englezii, vroesc să înființeze în Ardeal o fabrică de zahăr, cu un capital de 250 mii lire sterline, (cam 200 milioane lei), care sumă o vor mai mări.

În județul Vâlcea, pe o întindere de 100 hectare se scufundă pământul. Canza ar fi, niște râni pe sub pământ, cari au muiat pământul, ce s'a prăbușit. Scufundarea s'a oprit când pământul s'a adâncit cu 50 metri. În timpul scufundării se auzeau uruturi puternice pe sub pământ, după care a fișnit un isvor puternic de apă.

În ziua de 30 Octombrie a ținut comitetul central al «Astrei» culturale o *ședință plenară*, în Sibiu, sub conducerea d-lui președinte Vasile Goldiș.

În această ședință comitetul central, în perfectă bună înțelegere, a decis ca «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» să serbeze în 1 Decembrie 1928, ca fastul cuvenit aniversarea a 10-a a zilei de 1 Decembrie 1928, la sediul său istoric din Sibiu, precum, în aceeași zi se va serba aceea aniversare, ca și în trecut, de către toate despărțămintele și toate cercurile culturale ale «Asociațiunii».

Programul acestei festivități se va stabili și se va aduce la cunoștința publică la timpul său.

Pentru basarabeni.—Parlamentarii au renunțat la diurne pe o zi în folosul basarabenilor cuprinși de secetă.

Repausul duminical.—I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen al Moldovei, a intervenit la ministerul de interne, ca să eie cele mai energice măsuri pentru aplicarea legii repausului duminical la sate și ținuturi. I. P. S. Sa Mitropolitul arată că sătenii în loc să se ducă la biserică se duc la cârciumă cari sunt deschise fără să vadă autoritățile din sate sau târgușoare.

La Constanța. Cele 12 societăți arcașești din jud. Rădăuți din Bucovina, au trimis 120 de arcași cari au luat parte la serbările de o jumătate de veac dela alipirea Dobrogei la țara mamă, serbări cari au avut loc la Constanța.

Un cadavru într'o biserică.—În biserică din com. Rediu-Mitropoliei din jud. Iași s'a găsit aproape de altar cadavrul unui necunoscut. E vorba de o crimă.

Țara recunosătoare.—Zilele trecute, în fața stației Ghidighici s'a desvelit monumentul ridicat de societatea «Cultul eroilor», celor trei soldați români căzuți vitejește în lupta primelor trupe venite pentru desrobirea Basarabiei.

Răspălat.—M. S. Regele a binevoit a conferi ordinul «Steaua Română» în gradul de mare Cruce d-lui fost ministru C. Argentoianu; ordinul «Coroana României» în gradul de «Mare Cruce» d-lor foști miniștri Dr. N. Lupu, C. Dumitriu și L. Mrazuc.

Un sprijinitor al Sionismului în București.

Un sprijinitor al Sionismului în București.—În București, a fost, la stăruință săptămânii trecute, Colonelul Wedgwood din Anglia, fost ministru în ministerul partidului muncii din Anglia (cabinetul labourist), mare sprijinitor al mișcării evreiești a Sionismului. A fost însoțit de fost ministrul Dr. Lupu, cu care avea cunoștință mai veche. Ministrul Duca a dat o recepțiune în cinstea sa, la care au fost prezenți mulți bărbați din lumea politică și evreiască. S'au ținut întruniri (în sala Tomis din București și a Sindicatului ziaristilor), la care a luat parte și oaspetele englez și a vorbit. A spus cuvinte de sprijin pentru mișcarea sionista, adică pentru colonizarea cu evrei. Colonizarea merge încet, a spus el, dar sigur.

Evreii s'au simțit măguliți de cuvintele lui. Cu toate acestea noi trebuie să spunem, pentru buna dumerire a cititorilor, că această mișcare nu merge atât de sigur, pentru că în chiar anul acesta au fost lungi discuții, sfirnite de Evrei, că Sionismul nu merge atât de bine precum se spune. Cel întâi care a spus acest lucru a fost un Evreu, care a scris aceste lucruri în revista din Paris *Mercure de France*, sub titlul *La Fallite sioniste* (Fallimentul Sionist), sub iscălitura lui *Kadmid Cohen*. S'au ridicat împotriva lui contradicții. Chiar la noi s'au scris mai multe articole în «Dimineața», sub iscălitura D-rului Mișaban. S'au adus dovezi împotriva lui Kadmid Cohen, dar totuși lucrurile nu merg bine. Mai știm și noi ceva în privința aceasta, pe care le-am publicat în revista Sântului Sinod *Biserica Ortodoxă Română*, făcând o dare de seamă despre discuția stărnită între Evrei, a nume că mulți Evrei, care au plecat în Dobrogea, se întorc iar de unde au plecat.

Atunci cum rămâne cu cuvintele Colonelului Wedgwood și cu bucuria Evreilor?

Rămâne că nu e adevărat că Sionismul merge bine. Să se citească în această privință se scrie și d. Cezar Petrescu în «Curentul» (7 Iulie 1928).

Datoriile noastre către Dobrogea.—Am sărbătorit 50 de ani dela Alipirea Dobrogei la 28 Octombrie c. d., dar privirea către ea nu trebuie să rămăie prinsă numai de clipa serbărilor, ci spre alte clipe care ne arată că, alături de tot ce am sărbătorit, mai avem și multe de îndreptat. Iată de pildă că un bărbat foarte de ispravă în viața economică românească, cum este Inginerul inspector silvic M. P. Florescu, care a scris multe articole și ca deputat a vorbit în Parlament pentru apărarea pădurilor României, scrie în «Curentul» dela 4 Noembrie a. c. că avem o mare datorie de plătit către Dobrogea în acia că pădurile ei s'au împușinat foarte mult. Azi are numai jumătate din ce avea la 1850. Azi se aduc în Dobrogea lemne și din Bulgaria pe când odinioară, în părțile *Năcuțului*, după cum se scria în vremuri mai de mult «nici pasărea nu trecea».

Între altele, iată o datorie pe care o avem către Dobrogea, de altfel și către întreaga țară, fiindcă și aiurea pădurile s'au împușinat.

Descoperiri însemnate lângă Târgul Mureș.

Descoperiri însemnate lângă Târgul Mureș.—Sub președinția Părintelui Protopop I. Câmpianu s'a înființat în Târgul Mureș o societate de cercetări arheologice în acea regiune, pentru că în apropiere de acel oraș, în comuna Cristești, s'au descoperit, acum 2 ani, urme de viață veche din vremea Dacilor și Romanilor. La cele dintâi săpături, au fost de față și d-nii N. Iorga și O. Tafrați profesor de arheologie la universitatea din Iași.

Săpăturile au fost înconunate de mare izbândă, pentru că s'au descoperit vase casnice, unelte de gospodărie, arme, săgeți, inele brătări. Pe vase se găsește și semnul creștinismului, adică crucea sau slovele cu care începe numele de Hristos, într'o frumoasă împletitură. Deci localitatea Cristești trebuie să fi fost cândva un oraș. Așa îl arată săpăturile făcute pe o întindere de 100 metri pătrați. În ele, s'au descoperit cuptoare de ars vase, în stare foarte bună, rîșnițe pentru măcinatul grâului și altele.

Toate lucrurile acestea se găsesc acum, frumos rînduite pentru vederea tuturor, în Palatul Comunal din Târgul-Mureș și societatea are de gând să le mute în alt local, unde să poată fi cercetate și mai ușor.

Din străinătate.

Introducerea alfabetului latin în Turcia.—Cu începere de la 1 Decembrie 1928, în Turcia toate ziarele vor apărea scrise în litere latine. Întreaga presă este de acord cu aceste schimbări, totodată spunând că aceasta este cea mai mare realizare a renașterii turcești.

O telegramă particulară anunță că o lupoaică turbată, lăguită din pădurile muntoase din apropiere de Sila (Calabria) a pătruns până în apropierea orașului Cocenza mușcând 72 bărbați și copii.

D-l Tsirimokos a fost ales președintele Camerei Deputaților din Grecia.

În Anglia și Franța au fost mari furtuni.

Prima lege care va veni în discuția Parlamentului turc va fi obligativitatea întrebuințării alfabetului latin în loc de cel turc în școli și instituțiile statului.

Un aeroplan s'a prăbușit deasupra orașului Atlantic City (America), având ca pasageri opt bancheri americani. Doi din ei au murit iar ceilalți șase grav răniți au fost transportați la spital.

Guvernul turc, nevoind să recunoască pe regele Zogu al Albaniei, a hotărât rechemarea ministrului Turciei de la Tirana capitala Albaniei.

În China a izbucnit ciuma vre-o 20 de localități sunt bătute de această grozavă boală și au murit mai multe mii de oameni.

În Rusia domnește foamete mare, mai cu seamă în regiunea Volga. Sunt mai tineri de mișcări revoluționare. La Ecaterinburg, s'a produs ciocniri între populație și armata roșie. Sunt mulți morți și răniți.

D-l Dr. Inglich, ministru de finanțe al Cehoslovaciei demisionat.

Un azil de noapte din Chicago (America) a fost mistuit de flăcări din cauza d-unul din acei adăpostiți a dormit cu țigara aprinsă. Au murit 5 persoane și alte 10 sunt rănite.

În orașul Shanghai a sosit Colonelul Bauer, unul din prietenii intimi ai generalului Ludendorff. Bauer a sosit în urma invitației trimise lui Ludendorff de a lua parte la reorganizarea armatei chineze.

BIBLIOGRAFIE

A apărut No. 3 și 4 din Iulie, Octombrie al anului al 35-lea din revista

«ARHIVA»

organul societății istorico-Filologice din Iași, de sub direcțiunea d-lui I. Bărbulescu. Revista cuprinde articole foarte însemnate scrise de D-nii: Ilie Bărbulescu, Gh. Zane, I. Iordan, Th. Holban, C. Kogălniceanu și Doamna X. Margareta Ștefănescu.

A apărut în editura ziarului «Universul»

«DOBROGEA»

de Romulus Seisănu Studii și documente

Geologia, geografia, cartografia, Istoria și etnografia provinciei noastre de peste Dunăre. În această lucrare cetitorul va găsi o expunere clară și obiectivă a evenimentelor interesante, legate de Istoria Dobrogei; precum și informațiuni documentate asupra progreselor făcute de această provincie în cei cincizeci de ani de dominație românească. Peste 100 de reproduceri fotografice, tipuri geografice, hărți plane, etc. «Dobrogea» — un volum de aproape 300 pag. se vinde la librării, la depozitarii de ziare și la administrația ziarului Universul

«AMICUL POPORULUI»

de Horia Petra Petrescu, Calendar pe 1929. E un volum de 130 de pagini cu bucăți de citire frumos alese. Însoțite de ilustrațiuni, dar fără nimic de calendar. Nu se arată prețul. Se găsește la editura Krafft și Drotteff

O foaie se scoate cu multe

greutăți. Cheltuelile sunt așa

de mari în timpul de față,

încât fără ajutorul abonatului

foaia este adesea între viață

și moarte. De aceia rugăm

serios pe toți abonații și

sprijinitorii acestei foi, cari

sunt în urmă cu plata abo-

namentelor, să ne trimeată

sumele rămase, căci nu-

mai așa foaia aceasta va

putea duce mai departe

făcila culturii în rândurile

largi ale neamului.

Citiți și răspândiți

«Cultura Poporului»